

In de Sinai

Een afspraak met God

Toen we Happinez-oprichter Inez van Oord vroegen voor dit honderdste nummer een speciaal reisverhaal te maken, wist ze meteen haar bestemming: de Sinaiwoestijn. Ze beklom de berg Horeb om Mozes, de belangrijke oerprofeet in drie wereldreligies, te leren kennen.

TEKST INEZ VAN OORD FOTOGRAFIE MAARTEN SCHETS

Hoe komt het dat we de Boeddha omarmen als 'n teddybeer en de Bijbel links laten liggen?

Ik heb een afspraak met God bovenop de Mozesberg in de Sinäi. Rond drie uur in de middag, kan vier uur worden, want de weg is lang en smal en het pad gaat steil omhoog. Dus wie weet duurt het langer, maar wat is een uur als je een afspraak hebt met de eeuwigheid? De groep waarmee ik omhoog loop weet niets van mijn geheime ontmoeting. Of God het weet? Geen idee, ik heb de afspraak zelf gemaakt. Ik heb geen reply gekregen met: ok, oké of okay tot zo! Wel heb ik serieus en met aandacht gevraagd of het mogelijk is een teken te krijgen als we daarboven zijn. Maar als ik nu terugkijk, begonnen de tekens misschien al eerder?

Andere afslag

De laatste tijd speelt een vraag heel helder door mijn hoofd: hoe komt het dat we de Boeddha omarmen als een teddybeer of de hindoestaanse goden in onze huizen en tuinen zetten en de verhalen uit de Bijbel - even generaliserend - links laten liggen. Ik heb het christendom sinds mijn jeugd een andere afslag laten nemen en op een

dood spoor gezet. Ik lees boeken over energie en bewustzijn, over de ziel en het zelf, maar de Bijbel lees ik niet. Terwijl miljoenen mensen op aarde zich door dat boek laten inspireren en er wereldwijd zelfs een opleving van religies gaande is, zie ik dat in mijn omgeving niet. Of amper.

Na mijn kinderjaren ben ik de Bijbel totaal vergeten. Of eigenlijk zit het zo: het boek ben ik vergeten. Maar de verhalen niet. Als ik terugdenk aan toen, zie ik de vertellingen helder voor me: Jezus liep over water, Eva at een appel, Jonas kwam in een walvis en Mozes ging de berg op. Wonderlijke verhalen. Moeilijk te begrijpen. Vermoedelijk denken velen van mijn generatie er net zo over. Het is 'iets' uit onze jeugd, uit onze geschiedenis.

We leven min of meer op die verhalen, zoals je leeft op je geboortegrond. Overall - in kunst, muziek, literatuur - zijn er verwijzingen te vinden naar dit best verkochte boek ter wereld. Dus waarom heb ik het eigenlijk links laten liggen? Die vraag nestelde zich in mijn gedachten.

Happinez oprichter
Inez van Oord

Hoe kunnen we die Tien Geboden anders gaan lezen?

schrijven over Mozes. De grote stoere hoofdrolspeler in het Oude Testament, de man die de berg Horeb beklom om daar na veertig dagen en veertig nachten met Tien Geboden naar beneden te komen. Stel dat ik samen met mijn broer Jos die berg beklim, in de voetsporen van Mozes, waarmee komen we dan terug? Hoe kunnen we die Tien Geboden anders gaan lezen, zodat ze weer inspireren of ons wijzer maken?

Zo is de weg naar boven begonnen. Naar de berg Horeb, die ook de berg van God wordt genoemd. De meningen zijn nog verdeeld - zoals altijd in religies - over de exacte ligging van Mozes' berg, maar de meerderheid gaat voor een plek midden in de Sinaiwoestijn. Met aan de voet van deze berg een indrukwekkend stoer en compact klooster, het Sint-Catharinaklooster, als een vesting in het rode zand. Op de binnenplaats zal ik de 'brandende braambos' van Mozes zien, lees ik op internet. De wat?

Dus pakten we onze rugzak, slaapzak, slaapmat en gingen op weg, de woestijn in. De Sinai was een paar weken geleden alleen via België rechtstreeks bereikbaar. Het verandert steeds omdat ook de politieke situatie verandert. Maar om die reden slapen we een nacht eerder in een hotel op de luchthaven van Brussel vanwege de vroege vlucht de volgende dag. De man van de receptie is gastvrij en belooft ons een drankje: 'Als u doorloopt komt u vanzelf in de Catharina-bar.' Maar dát is toevallig: we zijn op weg naar Catharina in de woestijn en... *Too much information*, zou mijn dochter zeggen. De ober heeft meer te doen. Maar ik vind

Natuurlijk hebben we allemaal zo onze herinneringen. Aan de kerk, aan de dominee, aan de pastoor, aan de soms absurde regels en wetten die daarbij hoorden. Echt leuk vond ik het allemaal niet, maar dat is lang geleden. Is er misschien een nieuwe manier om naar de verhalen te luisteren, een nieuwe manier om de bladzijden te lezen? Zou dat zo maar kunnen?

Die vragen kwamen op. Alweer een tijdje geleden. En ik zocht hulp om ze te beantwoorden. Want wat weet ik van de Bijbel, van de bedoelingen, de symboliek? Dus ik dacht: wie zoekt, die vindt, en voor wie klopt, zal worden opgedaan - een klassieker uit de Bijbel die velen zich zullen herinneren. Waarschijnlijk wordt hier iets anders bedoeld, maar in den beginne klopte ik op de deur van mijn broer Jos. Hij is theoloog en een professional als het gaat om bijbelverhalen vertellen en

opnieuw uitleggen. Bij Jos vergeet je dat je naar een preek zit te luisteren, Jos vertelt verhalen. Met de Bijbel als zijn belangrijkste bron van inspiratie. Vanaf het moment dat we weer de discussie aangingen over die kinderlijke herinneringen aan Adam en Eva, aan Noach in zijn boot en al die andere verhalen, en op onderzoek gingen in antropologische boeken en mythische verhalen, ging de Bijbel - voor allebei - op een andere manier open.

De Catharina-bar

En toen belde Happinez. De spontane stem van hoofdredacteur Marije zegt: 'Ik heb geweldige nieuws, het 100ste nummer komt binnenkort uit! Schrijf je weer een verhaal voor ons?' Voordat ik het echt besepte, begon ik niet over tempels, over de Boeddha of over mijn favoriete meesters Krishnamurti of Mooji, maar over Mozes. 'Ik zou graag willen

dat soort toevalligheden bijzonder en denk: we zitten op de goede weg. 's Nachts word ik wakker van gerammel aan een deur. Het zal wel hiernaast zijn, denk ik. Maar opeens zwaait de deur van mijn kamer open en staat er een man binnen. Het is donker en op zo'n moment gaat alles heel snel. Hij schrikt net zo heftig als ik: 'Jezus Christus!', zegt hij en verdwijnt. Wel een bijbels figuur dacht ik nog, maar is dat een teken?

Taal van de mythe

Nog geen tien uur later is de wereld blauw en bijna wit van het zand, rood van het gebergte met bonken zwart graniet. Het landschap is zo krachtig en oer, dat het niet zo moeilijk is mezelf een rol te geven in dit Mozes-verhaal. De weg is leeg, het landschap leeg, de hemel waar geen wolk in zit is leeg en maakt poëtisch. Misschien is poëzie ook wel de juiste taal om hieraan te beginnen. Er is bijna geen andere keus. Zouden we het Mozes-verhaal letterlijk nemen, dan geef je ongetwijfeld meer gewicht aan het woord 'geloven', maar is dat ook echt de bedoeling? Want het verhaal is zo onwerkelijk, ongelooflijk is een beter woord, dat we het misschien beter als een mythe kunnen betitelen. Broer, hoe gaan we dit lezen?

"In beeldende taal wordt verteld over essentiële dingen van het leven. De Bijbel staat vol voorbeeldverhalen. Geschreven in een taal die wij nu misschien niet meer begrijpen. Wij komen uit de 1 + 1 = 2 taal, die van de logica. Maar de Bijbel is geschreven in de taal van de mythe, de taal van het hart en dat moet je weten, dat moet je begrijpen. Anders, als je het te letterlijk neemt, gaat de boodschap aan je voorbij. Alsof de verhalen zoals ze er staan geschikt zijn voor mensen uit deze eeuw. Dat is toch onmogelijk? Natuurlijk klopt er dan niks van. We zijn vervreemd geraakt van de taal die in de Bijbel werd gebruikt." Oké. Dan maar meteen bij het begin beginnen. Het verhaal van De geboorte van Mozes is als in een sprookje. Het gaat over een jongetje dat niet had mogen leven. Zoon van Hebreërs, slaven in

Egypte. Omdat de Egyptenaren onder de indruk zijn van de groei van dit volk, bedenken ze een list: we laten alle babyjongetjes vermoorden. Mozes wordt in een mandje in de Nijl gelegd en gevonden door een dochter van de Farao. Een vondeling dus, een adoptiekind. Zonder afkomst. Ze neemt hem mee naar het hof en noemt hem Mozes, afgeleid van *mšh*. 'Uittrekken' betekent dat in het Hebreeuws. 'Ik heb hem uit het water gehaald.'

Mozes groeit op in weelde, maar ondertussen worden de Hebreërs meer dan ooit onderdrukt en respectloos behandeld. Zo ging dat. Zo gaat dat als de een zich boven de ander plaatst. Op een dag, hij weet inmiddels dat hij tot de Hebreërs behoort, ziet hij dat een slaaf, een medemens, iemand van zijn volk, door een Egyptenaar wordt afgegranseld. Uit woede vermoordt hij de slavendrijver en beseft dan dat hij moet vluchten. En daar begint eigenlijk het verhaal, een nieuw leven. De man met de opvoeding aan het hof, transformeert van goed opgeleide rijke man, in een herder. (Waar heb ik dat eerder gelezen? Boeddha groeide ook op aan het hof, was een prins en koos uiteindelijk voor de eenvoud om tot verlichting te komen.) Terug naar Mozes. Hij is druk met zijn schapen en weidt ze richting de berg Sinai. En daar heeft hij een 'ontmoeting' met God. In de braambos.

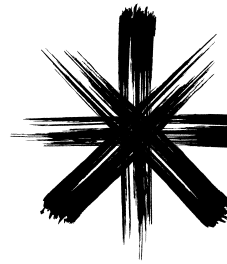
De braamstruik

Precies op dat punt in het verhaal staan wij. Het klooster is rondom die braambos gebouwd, of nou ja, een stek ervan. Het is een legende natuurlijk en eerlijk gezegd ziet de struik er niet echt inspirerend uit, maar levend genoeg om naar te luisteren. Want de braambos in het verhaal gaat spreken. En de oude woorden zeggen dat Mozes een vuurvlam uit een braamstruik ziet komen, 'en de struik werd niet verteerd'. Hij is totaal verbaasd en hij wil het van dichtbij zien. Dan hoort hij een stem zijn naam zeggen: 'Mozes, Mozes.' En hij zegt: 'Hier ben ik.' Hij krijgt de opdracht zijn mensen, de Hebreërs of Israëlieten

zoals in de modernere vertalingen staat, te bevrijden van de onderdrukkers. Hij moet ze meenemen uit Egypte en leiden naar het beloofde land. Jos: "Mozes denkt: ik? Hoezo ik? Ik ben maar een herder. En juist die man krijgt de opdracht een leider te worden. Je zou dus kunnen zeggen dat het vuur overslaat, het vuur ontbrandt in hem. Het steekt hem aan en maakt hem tot religieus leider, de organisator. Wij kennen dat allemaal, als je een ingeving hebt, opeens weet wat je te doen staat, zo'n moment zou je ook kunnen omschrijven alsof de bliksem inslaat. Of zoals hier bij Mozes, alsof de braambos brandt, alsof hij een engel ziet. En een stem spreekt tot hem. Hij zal de Farao moeten vragen zijn volk te laten gaan. En als het volk vraagt: wie heeft je gestuurd, moet je zeggen: *Ik ben* heeft mij gezonden. In die tijd waren er vele goden, Egyptische goden, afgoden, beelden. De farao was zelf een god. Maar deze God noemt zichzelf 'Ik ben, die ik ben'. Dus een God van weinig woorden. Ik ben. Dat is alles. Het klinkt als de eenvoudigste God denkbaar. Niet die van de macht, van de beelden, van het goud en zilver. Maar 'Ik ben' gaf Mozes de kracht zijn medemensen, zijn volk mee te nemen uit het land Egypte. Mooier kan een mens niet worden geroepen."

Het onnoembare

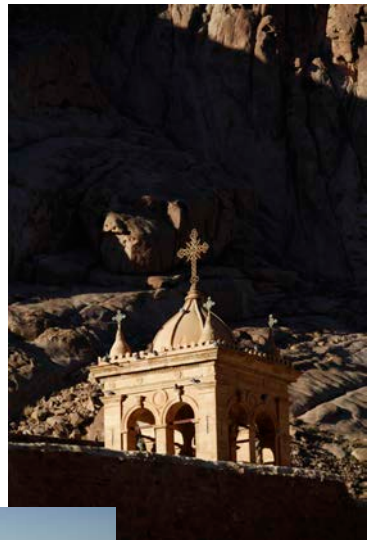
We zitten op eeuwenoud gesteente en zien het klooster onder ons liggen. Het beeld is indrukwekkend, alles heeft de kleur van zand en toch zien we meer dan alleen maar stenen. Sprakeloos kijk ik mijn broer aan. Dus in een van de oudste verhalen uit de Bijbel wordt God gewoon 'Ik ben' genoemd? Woorden die ik in zoveel spirituele tradities ben tegengekomen en die mij in de beginjaren tijdens de opbouw van Happinez hebben gestuurd en geholpen. Want het ging niet meer over Ik ben zus of ik ben zo, ik ben wat ik heb of wat ik doe. Nee, het was de puurheid van 'Ik ben dat'. *I Am That*, het meesterwerk van hindoe-leraar Sri Nisargadatta Maharaj, was mijn bron. Het gaf woorden aan dat 'iets'. >

Chauffeur Omar zet heuvel-af de motor uit om benzine te sparen

Denk niet dat de Sinai een zandbak is, deze woestijn geeft je elke dag een totaal ander landschap cadeau

Het gebergte in het hart van de Sinai

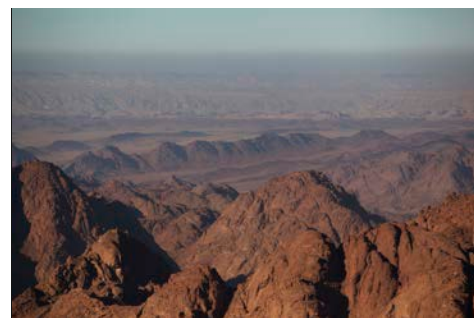

Het topje van de berg Horeb

Met mijn broer Jos

Binnen de islam zijn er 100 schone namen voor God, voor Allah, waarvan er 99 bekend zijn. Volgens de bedoeïenen weten de kamelen de honderdste, maar ze houden 'm geheim. Vandaar hun arrogante blik

Net als je denkt: hier woont niemand, kom je deze lieve woestijnoogjes tegen

Aan dat onnoembare in mezelf - of was het juist het Zelf - waarop ik kon gaan vertrouwen. Mijn klassieker. En ik ben daar niet alleen in. Grote internationale leraren als Eckhart Tolle, Wayne Dyer, Deepak Chopra noemen 'I Am That' *the clearest expression ever found*. Want I Am, dat is dus niet je lichaam, niet je denken, of iets wat je kunt observeren, kunt zien. I Am is alleen maar dát, ook al blijft het lastig het onnoembare een naam te geven.

Bijna jammer

En nu zitten we hier, in het midden van de Sinai, de plek waar zo onwaarschijnlijk veel geschiedenis ligt, een plek die heilig wordt genoemd door drie wereldreligies. Want Mozes speelt een grote rol in de Thora van de joden, in de Koran van de moslims en in de Bijbel van de christenen. Voor ons de berg waarvoor we zijn gekomen: de Mozesberg, 2285 meter hoog. De plek waar Mozes opnieuw een ontmoeting had met God en de Tien Geboden heeft ontvangen. Ik vind het bijna jammer om na onze discussie over 'Ik ben', over het Zijn of het Zelf, in de voetsporen te gaan van de man die - zo is mijn herinnering - ons ook de wetten oplegde. Zo'n mooi verhaal komt dan opeens in een andere stemming: Gij zult niet, Gij zult geen... En dat tien keer. Zouden de schrijvers van 'Exodus' Mozes voor een karretje hebben gespannen om het volk in toom te houden? Wie verzint een God die tien geboden doorgeeft? Want als je teruggaat in de tijd, hoe leefden die mensen toen? Ze leefden nomadisch, maar als een volk besluit te settelen, dan gelden andere regels. Dan is het heel verstandig om rekening met elkaar te houden, om ouders te eren, om niet te begeren de vrouw van een naaste, niet te stelen. Gek genoeg lees ik in andere bijbelverhalen dat mannen meer dan een vrouw kunnen 'hebben' (een vrouw was nog bezit) en als een vrouw onvruchtbaar bleek, dan werd het zusje naar voren geschoven of een slavin. Alles voor een mooi nageslacht. Maar hier op de berg wordt het opeens

moralistisch en daar moet dus zeker een reden voor zijn geweest. Nog een belangrijk gegeven: archeologen hebben geen enkel bewijs gevonden dat er honderdduizenden uit Egypte zijn vertrokken, via de Sinai, op weg naar het beloofde land van melk en honing. Onderzoekers zijn het al lang eens: die uittocht is niet historisch. En Mozes dan? Zou het kunnen dat de schrijvers het verhaal 'achterwaarts' hebben geconstrueerd en dat in die tijd regels, wetten, bepalingen hard nodig waren om een gezonde samenleving op te bouwen. Er moest een tot de verbeelding sprekende hoofdpersoon worden gevonden: Mozes dus. Mensen stelen nou eenmaal, moorden, echtbreken en vereren andere goden, dus ze hebben leiding nodig, een handleiding en noem die dan maar de Tien Geboden.

Regels op steen

Ging het dus eigenlijk wel over Mozes? Of is het verhaal geschreven om wetten en regels op een avontuurlijke manier over te brengen. Is het religie of cultuur? Regels over hygiëne, rituelen, wat je eet en niet moet eten, seksualiteit, het kwam allemaal op schrift, nou ja, op steen, van bovenaf gedictieerd aan Mozes. Hoe langer ik erover nadenk, hoe logischer die visie wordt. Want in boeken over mythen en goden, lees ik dat goden voor van alles en nog wat werden ingezet. Omdat het leven onoverzichtelijke was en niet te bevatten. Een god voor vruchtbaarheid, een god van het noodweer, een god van de aarde, een woestijngod. Bovendien had elk dorp een eigen god. Een lokale god dus, vaak een godin. Toen steden de buurdorpen in zich opnamen, werden ook de goden geadopteerd, maar dan wel als mindere goden. Zo ontstond vanzelf een hiërarchie, een godenstamboom en ontwikkelt het godenverhaal zich van polytheïsme (Oud-Grieks, Oud-egyptisch, Romeins) naar monotheïsme. De anderen werden opzij geschoven, er was er maar één belangrijk. Zo begint het eerste gebod: gij zult geen andere goden aanbidden, want ik ben

Stap voor stap gaan we omhoog. We zijn al vier uur onderweg, over een uur is het donker

de enige God. En Mozes krijgt toevallig als eerste de naam van die ene, via het verhaal van de braamstruik. In het Hebreeuws staat er dan JHWH, wat verband houdt met het werkwoord zijn. Ik zal zijn. En dan zijn we weer waar we begonnen.

Mensenwerk

Langzaam lopen we omhoog. De weg is goed begaanbaar, we kijken, zwijgen en praten. "Broer, vind jij het als theoloog vervelend als ik alles betwijfel en bekritiseer? En stel dat je ergens ook denkt dat het allemaal een mythe is, verzonden en geschreven door mensen, ik kun je dan nog die verhalen vol overgave doorgeven in de kerk?" "Het zijn oude verhalen en inderdaad, het waren andere godsbeelden, waar we nu misschien niets meer mee kunnen. Maar het verlangen naar boven jezelf uitstijgende ervaringen blijft, en die verhalen maak je mee via Mozes en anderen. Door die verhalen krijg ik een glimp van wat God is, via woorden als vrede, menselijkheid, mededogen, vergeving. Het mag wel mensenwerk zijn, maar die beeldverhalen over God, ik heb daar veel aan. We moeten het met woorden doen, we hebben niet anders.

'Op het moment zelf heb je het niet door. God herken je als het moment net voorbij is'

God is een verhaal. Een onuitsprek-bare naam. Dat is precies wat ik zo mooi vind aan dit verhaal. Mozes hoort zijn naam: *JHWH*, een woord dat niet is uit te spreken. Je moet er klinkers tussen zetten om er een naam van te maken, Jahweh. Maar als we vasthouden aan het origineel moet het *JHWH* zijn, je mag en kunt het niet benoemen. Zodra je er een woord van maakt, wordt het 'iets'. Dus laat het zo. Vier letters. J H W H. Er vallen witte plekken tussen, als een uitnodiging om je eigen invulling te geven. Je zou kunnen zeggen, het witte is als de stilte. Niet uit te spreken. De stilte tussen de letters is misschien wel de ware betekenis voor dat wat wij God noemen."

God is altijd verpakt

We zijn al twee uur onderweg, het pad blijft stijgen. De wanden naast ons hoog van donker graniet. Het is schitterend. En alle zin en onzin over het oorspronkelijke verhaal lijken even verdwenen. Ik tel de stappen. Tel tot tien. Tien geboden, tien woorden. Waarmee komen wij beneden? En opnieuw tot tien, weer stappen verder. Het is veel verder dan ik dacht. Zou Mozes stevige benen hebben gehad? En ik realiseer me hoe sterk de verhalen in mijn genen zitten. Net nog

hadden we het over de Mozes-mythe, en nu, terwijl ik hier worstel, komt hij weer gewoon tot leven, alsof hij hier echt gelopen heeft. Ik wou dat ik door adelaarsvleugels zou worden gedragen om de top te bereiken. "Broer, hoe ont-moet Mozes God boven eigenlijk?" "In geen enkel verhaal laat God zichzelf zien, God is altijd verpakt, in dit verhaal in een wolk. Zo gaat dat heel vaak, nu nog eigenlijk. Verpakt in een sprekende stilte, in een ontmoeting, een ritueel. Op het moment zelf heb je meestal niet door wat er speelt en achteraf, als je omkijkt, kun je zeggen: dat was een wonder of dat was iets goddelijks of hoe je dat wilt noemen. God herken je als het moment net voorbij is..."

Muurvast

De lucht is strak blauw. Koud-blauw hoe hoger we komen. We moeten door een smalle kloof en daarachter lijkt het nog blauwer en hoger. Boven ons opeens één wolkje, ik schrik er eigenlijk van. Het zal toch niet waar zijn? Het gaat gewoon gebeuren, ik heb een afspraak en God komt op tijd, in de wolk. Hoe lang nog te gaan? En ik kan het niet voor me houden: Jos, een wolk! Kijk daar! Maar de wind heeft er een andere vorm van gemaakt en als slierten

lost mijn wonder op in het geheel. Mijn broer kijkt ook niet op of om, en loopt gestaag omhoog. De lucht is inmiddels strak, het moment voorbij. Onze berggids heet Salama, dat betekent vrede, zegt hij. Maar als ik zijn naam googel krijg ik woorden als bescherming en veiligheid. Die beschrijving past veel beter. Hij komt precies op het goede moment met een lunch om ons voor te bereiden op de laatste zware etappe. "Vanaf nu alleen nog maar grote treden," en ik kijk naar de muur waar we tegenop moeten. Hoe oud was die profeet, honderden jaren oud toch? Hoe heeft hij het kunnen volhouden? Stap voor stap gaan we omhoog. We zijn inmiddels, met pauzes, vier uur onderweg, over een uur is het donker. Het licht valt nu mooi laag en zacht over de immense massa stenen. Hoe hoger we komen, hoe meer het lijkt alsof het gesteente hoekiger wordt. Alsof de wand gevuld is met vierkanten, met rechthoeken van graniet. We kijken elkaar verwonderd aan: het lijken boeken, geplakt en gestapeld, de stenen tafels, er liggen er hier honderden. Samen een hoog gebergte. Ik zou ze willen pakken, als Mozes, stenen boeken als tabletten, maar alles zit vast, al eeuwen. Ik zou moeten hakken en bikken, ik zou met een steenboor tekeer moeten gaan, maar dit gebergte laat niets meer los. Einde van de missie. We hebben het gehaald, en het verhaal zit muurvast.

Schitterend gebaar

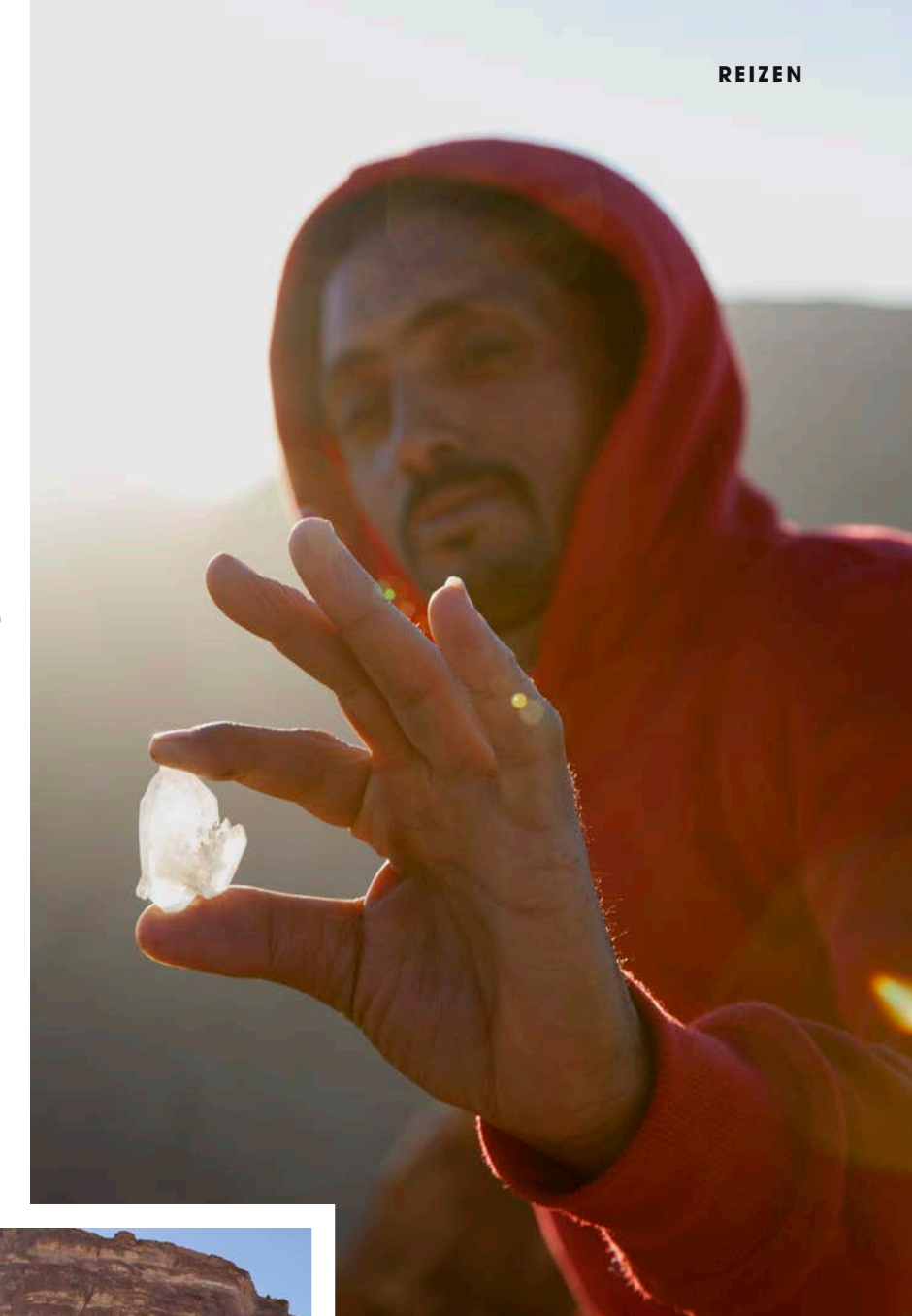
Salama roept ons. Hij kijkt totaal gelukkig: "Ik heb een kristal gevonden!" En terwijl hij het steentje omhoog houdt, vertelt hij zijn versie van Mozes, dat hoort bij zijn tour. "Op deze plek ontving hij de stenen tafelen met de Tien Geboden," vertelt hij zeer serieus. Ik probeer nog een beetje te relativiseren. "En die komen uit een wolk zeker?" Maar over het geloof moet je geen grappen maken. "Mijn broer vertelt me net dat God in een wolk verscheen." Salama schudt zijn hoofd, nee, nee, zeker niet. "Mijn geloof is groter. Als God een wolk is, wie is dan de wind?"

Alles zit muurvast, al eeuwen. Dit gebergte laat niets meer los

In alle eenvoud vind ik zijn zin treffend. Precies op dat moment pakt zijn kristal het licht van de ondergaande zon. En ik voel in elke vezel: dit is het wonder. Ik heb een teken gekregen, een schitterend gebaar. Want hoe we God ook willen noemen, we doen allemaal pogingen in woorden het onzegbare te vatten. En zo zijn alle religies pogingen om iets duidelijk te maken en gaat de essentie soms juist door de woorden verloren. Want hoe geef je vorm aan het vormloze, hoe geef je een naam aan het onnoembare? Hoe verpak je het licht zodat wij het zien en herkennen in het voorbijgaan. Hooguit kun je wachten op een teken. Het vormloze heeft een vorm nodig om zich te laten zien. Een braambos, een adelaar, een steen, een mens, een verhaal.

Zwerfstenen

Het laatste licht valt onder de rots waarop we samen zitten. In de diepte zien we de brokken graniet, gebroken rollend de berg af gaan. Poederzacht door het licht, marshmallows van steen. Alsof de stenen tabletten met de tien woorden van God vanzelf de weg vinden. Omlaag. Mooier dan we hadden kunnen bedenken. Ze rollen door en als zwerfstenen krijgen ze de kleur van de tijd waarin we leven. Niet als een solide tablet, niet als stenen tafelen. Maar in flarden, fragmenten, in eeuwigheid gaat het verhaal verder. Proviand voor wie wil horen. 🍷

REBIBLE

Van Inez en Jos van Oord zal eind dit jaar een boek over bijbelverhalen verschijnen. Ze gaan samen het oeroude boek opnieuw lezen, anders interpreteren en ontdekken dat de vergeten verhalen opnieuw kunnen inspireren. Voor wie op de hoogte wil blijven van dat project kan kijken op: inezvanoord.nl

SLAPEN ONDER DE STERREN

Voor dit verhaal volgden we de voetsporen van Mozes door de woestijn, geholpen door onze geweldige gids Angie Barth van *Feel the Desert*. Een Nederlandse vrouw die een aantal jaren geleden totaal werd 'ingepakt' door de Sinā. Ze werkte als restaurateur in het Rijksmuseum, maar na het verlies van haar vader besloot ze een woestijnreis te maken. De vonk sloeg over en het vuur is nooit gedoofd. Op haar leuke, bescheiden wijze vertelt ze vol overgave over de cultuur, de geschiedenis, de natuur, de archeologie. Drie bedoeïnen zijn haar tot steun met het bereiden van de maaltijden en de zorg voor de dieren. Denk niet dat deze woestijn een zandbak is; elke dag was er een ander landschap om te ontdekken. Lopend of op de rug van een kameel. Angie maakt de reis precies zoals je wilt, een paar dagen slapen onder de sterren, inclusief beklimming van de Mozesberg of alleen een bezoek aan het klooster. Of twee weken de woestijn in, even gegarandeerd offline zijn. Kijk op haar site feel-the-desert.com